

[Niels Høiveg Petersen.]

i de kommende år med de strukturændringer, der finder sted i vort erhvervsliv. Erhvervsskifte vil ikke være undtagelser, men en regel, og samfundet må gøre en bedre indsats på dette punkt.

Vi ønsker også en øget indsats over for foreningen, og vi har i vort program nærmere redegjort for, hvilke ressourcer vi ønsker afsat til bekæmpelse af foreningen i den kommende periode. Jeg er enig med den socialdemokratiske ordfører i, at den første opgave, der ligger for, er at få fastsat de standarder og normer, som skal være gældende for den tilladte grad af forurening både for privatindustrien og lige så fuldt over for offentlig virksomhed og kommuner, som jo ikke holder sig tilbage med forurening.

Det er nogle af vore ønsker. Derimod mener vi ikke, det vil være muligt at skabe plads til at påbegynde de store broprojekter i første halvdel af 1970'erne eller bygge lufthavn på Saltholm, medmindre man kan finde udvej for at udskyde andre trafikinvesteringer. Vi mener ikke, disse økonomiske muligheder består, og har ønsket at lægge det ganske klart frem.

Boligforliget udløber i 1973; fra 1974 skal nye regler udformes. Det radikale venstre vedkender sig sit ansvar for den boligpolitik, der er ført; vi var med til at lave boligforliget. Vi vedkender os også en forpligtelse til at sørge for, at de mennesker, som har indrettet sig i tillid til gældende lovgivning, ikke udsættes for pludselige og urimelige ændringer i den tilværelse, de har indrettet. Men vi ønsker på den anden side også at gøre klart, at en normalisering af boligområdet vil være nødvendig, men gennemført på en sådan måde, at der ydes kompensationer, som gradvis aftrappes.

Jeg har til sidst nogle bemærkninger til hr. Per Hækkerup i forbindelse med hele den økonomiske diskussion. Hr. Per Hækkerup kritiserede stærkt, at vi havde gældsats os i udlandet; derfor kan det jo ikke andet end undre, at socialdemokratiet i sit program

møder op med forslag til øget gældsstiftelse i udlandet på tre forskellige måder: man vil have et stort lån i Den internationale Valutafond, man vil sælge dobbeltmøntede obligationer, således som man gjorde det, så vidt jeg ved, før første verdenskrig, og man vil låne penge til at bygge de store broer og lufthavne for.

Jeg tror ikke, det er vejen ud af vore vanskeligheder. Jeg tror kun, der er én mulighed for at komme igennem betalingsbalancevanskelighederne; det er ikke ved at låne og sætte mere aktivitet i gang, men det er ved at få en eksport i gang, og det tror jeg ikke denne långivningspolitik kan bidrage til.

Der er et meget stort problem med at sikre en tilstrækkelig kapitaldannelse til de erhvervsmæssige investeringer. Nu er det jo i sig selv et bidrag til kapitaldannelsen, til de erhvervsmæssige investeringer, at man holder igen på det private forbrug, og at man holder igen på det offentlige forbrug; det er i sig selv nok det bedste bidrag, man overhovedet kan yde til mulighederne for at investere i erhvervslivet. Men der kan være et behov for, og vi siger i vores program, at vi er indstillet på at overveje, nye former for kredittilførsel til erhvervslivet. Vi er også i høj grad interesseret i at drøfte økonomisk demokrati, om det igennem en model for økonomisk demokrati er muligt at sikre en større opsparing og sikre lønmodtagerne andel i kapitaldannelsen. Der er bare det ved en øget opsparing også i virksomhederne, som hr. Per Hækkerup talte om — vi skal jo ikke tale forbi hinanden — en øget opsparing betyder en mindre forbrugsmulighed. De to ting hænger meget logisk sammen, og derfor må enhver form for økonomisk demokrati, som skal føre til en større opsparing, også indebære et øjeblikkeligt afkald på en forbrugsmulighed. Hvis vi er enige om det udgangspunkt, så tror jeg, der kan blive realistiske drøftelser om disse forhold i den valgperiode, som følger efter denne.

Det er jo især på skattepolitikken, at vi